

Invandrades egenföretagande – trender, branscher, storlek och resultat

I denna artikel studeras egenföretagande bland tio invandrargrupper i Sverige. Vi studerar hur andelen företagare utvecklats för olika grupper av invandrare under perioden 1993-2007 och kartlägger i vilka branscher invandrarna driver företag, hur många personer företagen anställer samt omsättning och rörelseresultat. Vi finner att andelen företagare har ökat kraftigt bland utomeuropeiska invandrare sedan 1990-talets början samt att företag som ägs av utomeuropeiska invandrare anställer fler personer och har högre omsättning men sämre rörelseresultat än företag som ägs av infödda. Resultaten pekar mot att en ökad andel företagare med utomeuropisk bakgrund faktiskt kan minska arbetslösheten bland utomeuropeiska invandrare.

Invandrades egenföretagande har allt oftare kommit i fokus för den ekonomiska forskningen under senare år och i dag finns det en mängd studier som fokuserar på invandrades företagande och dess bestämningsfaktorer i olika länder (se t ex Borjas 1986; Yuengert 1995; Fairlie och Meyer 1996; Fairlie 1999; Le 2000; Clark och Drinkwater 2000, 2002; Constant och Zimmermann 2006). Även i Sverige har en rad olika studier dokumenterat stora skillnader i andelen företagande mellan invandrare och infödda, mellan olika grupper av invandrare samt inom olika grupper av invandrare (se Andersson 2006; Hammarstedt 2001a, 2004, 2006; Andersson och Hammarstedt 2010, 2011a). Fokus har även varit inriktat mot varför det finns skillnader i sannolikheten att välja att bli företagare mellan invandrare och infödda samt i vilken utsträckning det finns skillnader i överlevandegraden bland företag startade av invandrare och företag startade av infödda (se Hammarstedt 2001b; Hammarstedt och Shukur 2009; Andersson-Joona 2010; Andersson och Hammarstedt 2011b).

Även från politiskt håll har intresset för invandrades företagande ökat under senare årtionden. Ofta har stora förhoppningar satts till att en ökad andel företagande bland invandrare ska leda till att arbetslösheten bland invandrare minskar, dels genom att invandrare väljer att starta företag i stället för att vara arbetslösa men även genom att invandrare kommer att kunna anställas i företag startade av andra invandrare. Mot ovanstående bakgrund är syftet med denna artikel att närmare studera företagandet bland invandrare i Sverige. Vi kommer först att beskriva trenderna i invandrades företagande under perioden 1993-2007. Vi studerar hur andelen företagare utvecklats för tio av Sveriges största invandrargrupper under den aktuella tidsperioden. Därefter kommer vi att studera i vilken utsträckning det

LINA ANDERSSON OCH MATS HAMMARSTEDT

Lina Andersson är filosofie doktor i nationalekonomi vid Linnéuniversitetet i Växjö. Hon disputerade 2009 med en avhandling som bl a handlade om invandrarföretagande. lina.andersson@lnu.se

Mats Hammarstedt är professor i nationalekonomi vid Linnéuniversitetet i Växjö. mats.hammarstedt@lnu.se

Artikeln är en del av projektet "Omfördelning av ekonomiska resurser över generationer – Förklarar detta den höga andelen egenföretagare bland invandrare?" finansierat av Forskningsrådet för Arbetsliv och Socialvetenskap (FAS). Författarna är tacksamma för det finansiella stödet. Värdefulla kommentarer har erhållits från redaktionen för Ekonomisk Debatt samt från Ali Ahmed.

finns skillnader mellan olika invandrargrupper vad gäller i vilken bransch de är verksamma som företagare. Vidare kommer vi att undersöka i vilken utsträckning antalet anställda varierar mellan företag som ägs och drivs av personer från de tio olika invandrargrupperna. Slutligen kommer vi även att rikta fokus mot företagets nettoomsättning och rörelseresultat.

Uppsatsen är disponerad på följande sätt. I avsnitt 1 presenteras data samt ett antal definitioner vilka används när trenderna i invandrarföretagande presenteras. I avsnitt 2 presenteras de deskriptiva resultaten. Slutsatser och en diskussion presenteras i avsnitt 3.

1. Data och definitioner

Data erhålls från SCBs longitudinella databas LISA (longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier). Vi studerar utrikes födda och infödda svenskar under åren 1993–2007. Vad gäller de utrikes födda, fokuserar vi på de tio största invandrargrupperna, nämligen Danmark, Finland, Tyskland, Grekland, Iran, Irak, Syrien, Libanon, Turkiet och Etiopien. Vi använder data för samtliga invandrare som var bosatta i Sverige under något eller flera år av den aktuella tidsperioden. För infödda svenskar använder vi ett 10-procentigt slumpmässigt urval. Vi fokuserar på individer som varje år är mellan 20 och 64 år gamla med hjälp av obalanserad panel data, vilket innebär att det varje år finns ett in- och utflöde av individer exempelvis på grund av in- och utvandring eller åldersrestriktionen. För varje år är dock urvalet för infödda svenskar och för utrikes födda representativt för befolkningen.

En individ definieras som företagare om han/hon under respektive år är registrerad som anställd och om han/hon är registrerad som företagare. Vi inkluderar endast företagare som är registrerade som enskild firma. Det innebär att våra resultat inte nödvändigtvis är representativa för andra bolagsformer. Vidare utesluter vi jordbrukare och individer som är förtidspensionärer. Andelen företagare definieras således som antalet företagare i förhållande till antalet individer som inte är företagare.

Vi studerar i vilken bransch företagarna är verksamma år 2007. Vi fokuserar på följande sex branscher: 1) byggverksamhet, 2) tillverkning, 3) handel och kommunikation, 4) hotell-, restaurang- och rekreationsverksamhet, 5) finansiell verksamhet och företagstjänster samt 6) övriga verksamheter. I kategorin övriga verksamheter ingår företagare som bedriver verksamhet inom vård, utbildning och forskning, offentlig förvaltning, skogsbruk och fiske samt företag vars verksamhet inte är specificerad.

Företagets nettoomsättning och rörelseresultat år 2007 studeras också. Nettoomsättningen motsvarar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen. Rörelseresultatet definieras som skillnaden mellan rörelseintäkter och rörelsekostnader som är direkt kopplade till företagets verksamhet.

2. Invandrarers egenföretagande

Trender i andelen företagare under perioden 1993–2007

Tabell 1 visar utvecklingen av andelen egenföretagare i de olika invandrargrupperna och för infödda svenskar under perioden 1993–2007. En måttlig ökning av andelen egenföretagare observeras för män i den infödda befolkningen. För infödda män ökade andelen egenföretagare från 3,7 procent 1993 till 4,1 procent 2007. För infödda kvinnor ökade motsvarande andel från 1,7 procent till 2,6 procent under samma tidsperiod. För manliga invandrare från länder i Europa var andelen företagande under den aktuella tidsperioden i stort sett oförändrad.

För manliga utomeuropeiska invandrare ser dock bilden helt annorlunda ut. Framför allt framträder en kraftig ökning av andelen företagare bland manliga invandrare från länderna Iran, Irak, Syrien och Libanon. Från 1993 till 2007 skedde, grovt räknat, en fördubbling av andelen egenföretagare bland män från dessa grupper. Exempelvis ökade andelen företagare bland män från Iran från 4,5 procent år 1993 till 10 procent år 2007 och bland män från Syrien från 10,4 procent år 1993 till 18,3 procent år 2007. Även bland manliga invandrare från Etiopien ökade andelen företagare kraftigt, dock från en mycket låg nivå, medan andelen företagare från Turkiet var i stort sett oförändrad men på en hög nivå.

Om vi i stället studerar utvecklingen av andelen företagare bland invandrade kvinnor finner vi en måttlig ökning bland europeiska invandrare. Utvecklingen för kvinnor från utomeuropeiska länder påminner om den vi observerat för män från motsvarande länder. Andelen företagare bland kvinnor från utomeuropeiska länder fördubblas (och i några fall mer än fördubblas) under tidsperioden. Dock sker ökningen från mycket låga nivåer

Tabell 1
Andel företagare
1993–2007 indelade
efter födelseland

	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Grekland	Iran	Irak	Syrien	Libanon	Turkiet	Etiopien
<i>Män</i>											
1993	3,7	4,9	3,4	5,3	9,7	4,5	2,4	10,4	7,7	17,7	0,7
1995	3,8	4,8	3,6	5,5	10,2	6,3	3,1	13,8	9,8	18,8	1,1
2000	3,9	5,1	4,2	5,8	9,8	10,6	5,6	18,2	14,2	20,3	2,5
2005	4,0	4,4	4,5	6,3	8,9	10,2	7,7	18,5	15,3	18,8	2,5
2007	4,1	4,2	4,8	5,7	9,0	10,0	6,7	18,3	14,7	18,2	3,0
<i>Kvinnor</i>											
1993	1,7	2,7	1,7	2,7	4,2	1,5	1,0	1,9	1,9	2,8	0,1
1995	1,8	2,7	1,8	3,0	4,2	1,7	0,9	2,5	2,4	3,0	0,3
2000	2,1	3,1	2,3	3,4	4,7	3,7	1,6	4,2	4,7	4,4	0,7
2005	2,5	3,7	2,7	4,2	4,1	4,0	2,1	5,5	5,8	5,0	0,9
2007	2,6	3,5	2,9	4,1	4,0	4,1	2,0	5,7	5,7	4,9	0,8

Källa: Egna beräkningar.

och andelen företagare bland kvinnor är under hela tidsperioden avsevärt lägre än bland män.

I vilka branscher finns invandrarföretagen?

Av tabell 2 framgår hur andelen företag fördelas över olika branscher för olika grupper av invandrare år 2007. Det framkommer att företagandet bland infödda män samt män födda i Danmark, Finland och Tyskland är tämligen jämnt fördelat mellan olika branscher. Finland skiljer sig dock jämfört med andra nordeuropeiska länder då finska män uppvisar en högre andel företagare i byggbranschen och en lägre andel företagare i hotell- och restaurangsektorn.

Företagandet bland invandrade män från Sydeuropa och från utomeuropeiska länder uppvisar ett annat mönster. Den stora majoriteten av företagarna från dessa länder är aktiva antingen inom sektorn Handel och administration eller inom Hotell, restaurang och rekreation. Bland invandrade män från Iran och Irak är över 50 procent av företagarna aktiva inom Handel och administration. Bland invandrade män från Etiopien är motsvarande andel drygt 70 procent. Bland invandarmän från Syrien och Libanon är över 50 procent av företagarna aktiva inom sektorn Hotell, restaurang och rekreation. Motsvarande andel bland invandarmän från Turkiet uppgår till drygt 72 procent. Det kan även påpekas att vår data visar på en ökning av andelen företagare i dessa branscher bland invandrare från Mellanöstern under tidsperioden. Förutom att andelen företagare bland invandrare från Mellanöstern har ökat under perioden 1993-2007 har även företagandet bland dessa invandrare i allt högre utsträckning koncentrerats till branscherna Handel och administration och Hotell, restaurang och rekreation under nämnda tidsperiod. Av utrymmesskäl presenterar vi dock inga siffror över den trendmässiga utvecklingen av fördelningen mellan branscher i uppsatsen.

Fördelningen av företaget mellan olika branscher uppvisar ett liknande mönster för kvinnor. Invandrarkvinnor från utomeuropeiska länder uppvisar en hög andel företagare inom sektorerna Handel och administration samt inom Hotell, restaurang och rekreation. Vissa noterbara skillnader mellan män och kvinnor finns dock. Bland kvinnor finns, oberoende av ursprungsland, en mycket liten andel företagare i byggsektorn. Noterbart är också att infödda kvinnor samt kvinnor från länder i Nordeuropa i högre grad än män med motsvarande ursprung är företagare i sektorn Hotell, restaurang och rekreation.

Hur många anställda har invandrarföretagen?

Majoriteten av företagen anställer ingen personal förutom ägaren. Siffrorna i tabell 3 visar att bland företag som ägs och drivs av infödda män är enbart ägaren verksam i företaget i 83 procent av fallen. Motsvarande siffra för företag ägda av infödda kvinnor är 85 procent. Bland företag ägda av invandrare är andelen i vilka endast ägaren är verksam lägre. Allra lägst

	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Grekland	Iran	Irak	Syrien	Libanon	Turkiet	Etiopien
<i>Bygg</i>											
Män	24,4	22,0	30,4	14,0	8,1	1,6	0,7	1,5	1,7	0,6	1,4
Kvinnor	0,4	1,0	1,2	1,2	–	–	0,2	–	0,2	–	–
<i>Tillverkning</i>											
Män	7,9	9,3	10,4	13,5	4,8	1,8	1,2	3,0	2,1	1,5	1,4
Kvinnor	4,6	5,6	5,4	6,3	2,6	1,5	1,1	1,3	2,7	1,4	2,8
<i>Handel och administration</i>											
Män	19,4	21,0	24,5	19,2	33,8	56,1	53,6	31,1	38,4	18,7	70,3
Kvinnor	12,6	17,6	14,2	15,6	15,8	23,8	35,6	23,9	24,8	12,6	19,4
<i>Hotell, restaurant and rekreation</i>											
Män	10,9	13,8	7,0	19,2	28,4	28,2	38,6	57,3	50,4	72,6	10,1
Kvinnor	37,8	27,7	30,2	27,0	35,5	56,6	42,1	47,0	47,0	62,7	27,8
<i>Finansiella and industriella tjänster</i>											
Män	22,5	19,5	18,4	23,9	19,4	8,2	3,5	3,6	3,7	2,7	12,8
Kvinnor	22,7	22,4	25,0	22,4	32,9	6,3	5,1	5,5	4,0	3,2	27,8
<i>Övriga branscher</i>											
Män	37,4	33,9	9,3	10,2	5,9	4,1	2,4	0,6	3,6	3,9	4,0
Kvinnor	21,9	25,7	11,2	27,5	13,2	11,8	15,9	22,3	21,3	20,1	22,2

Källa: Egna beräkningar.

Tabell 2
Andel företagare aktiva i olika branscher år 2007 indelade efter födelseland

är andelen bland företag ägda av manliga invandrare från Turkiet. Ägaren är den enda anställda i färre än 40 procent av företagen ägda av manliga invandrare från Turkiet.

Det framkommer också att det genomsnittliga antalet anställda är större i företag ägda av utomeuropeiska invandrare än i företag ägda av infödda svenskar eller invandrare från Norden. Det genomsnittliga antalet anställda, förutom ägaren, är högt bland företag drivna av invandrare från Turkiet (såväl bland män som bland kvinnor) samt bland män från Libanon och kvinnor från Etiopien. Här bör man dock ha i åtanke att andelen företagare är mycket låg bland kvinnor från Etiopien varför siffran måste tolkas med försiktighet.

Släende är också att andelen företag med fler än två anställda är högre för företag ägda av invandrare från utomeuropeiska länder än för företag ägda av infödda. Exempelvis har närmare 10 procent av företagen ägda av män från Turkiet mellan fem och nio anställda. Närmare sex procent av företagen ägda av kvinnor från Turkiet har mellan fem och nio anställda. Noterbart är här att enbart en procent av företagen ägda av infödda män har mellan fem och nio anställda. Vid tolkningen av dessa resultat bör man dock ha i åtanke att vi endast studerar företag som är registrerade som enskild firma och att resultaten därmed inte nödvändigtvis är representativa för samtliga

	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Grekland	Iran	Irak	Syrien	Libanon	Turkiet	Etiopien
<i>Män</i>											
Max antal anställda	28	9	31	14	18	31	18	18	74	46	8
Genomsnittligt antal (förutom ägaren)	0,3	0,3	0,4	0,5	1,2	0,7	0,7	0,9	1,0	1,8	0,6
Andel i procent med:											
Inga anställda	83,1	83,6	79,4	78,9	61,2	66,9	67,5	58,8	58,0	36,5	75,0
1 anställd	10,0	9,4	12,7	11,6	19,4	19,4	17,7	19,9	20,2	20,9	12,8
2-4 anställda	5,6	6,0	6,4	6,8	12,8	11,1	12,2	17,4	18,1	31,3	8,8
5-9 anställda	1,0	1,0	1,3	2,2	4,2	1,9	2,3	3,2	3,2	9,6	3,4
>9 anställda	0,3	-	0,2	0,5	2,4	0,7	0,3	0,7	0,5	1,7	-
<i>Kvinnor</i>											
Max antal anställda	77	7	17	8	8	18	13	30	18	31	13
Genomsnittligt antal (förutom ägaren)	0,3	0,3	0,3	0,2	0,8	0,3	0,5	0,7	0,6	1,1	1,3
Andel i procent med:											
Inga anställda	85,3	86,0	84,1	87,0	59,2	79,8	74,5	71,4	72,0	59,5	77,8
1 anställd	9,4	8,4	10,4	9,0	23,4	13,7	14,5	15,6	15,2	13,9	2,8
2-4 anställda	4,4	4,6	3,9	2,8	14,6	5,8	9,0	9,6	11,4	20,3	8,3
5-9 anställda	0,6	1,0	1,3	1,2	2,6	0,5	1,5	2,7	1,1	5,5	5,6
>9 anställda	0,3	-	0,3	-	-	0,2	0,5	0,7	0,3	0,8	5,5

Tabell 3 Antal anställda hos företagare år 2007 indelade efter födelseland

Källa: Egna beräkningar.

bolagsformer. Det relativt låga antalet anställda bland infödda skulle t ex kunna bero på att infödda företagare med många anställda har en högre benägenhet än invandrare att starta aktiebolag.

Invandrarföretagens omsättning och resultat

Invandrarföretagens nettoomsättning och rörelseresultat framkommer av tabell 4. Inledningsvis kan konstateras att företag ägda av män genomgående har en högre nettoomsättning och ett bättre rörelseresultat än företag ägda av kvinnor. Man kan spekulera i anledningarna till detta. En förklaring kan finnas i att män och kvinnor är verksamma i olika branscher. Andra anledningar kan vara att män arbetar fler timmar i sina företag och att kvinnor ofta fungerar som informell arbetskraft i sina mäns företag medan det motsatta är mindre vanligt. Enda undantaget utgörs av företag ägda av kvinnor invandrade från Irak, vilka uppvisar den högsta nettoomsättningen av samtliga företag. Här bör man återigen tolka siffrorna med försiktighet då andelen företagare bland kvinnor från Irak är mycket låg.

	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Grekland	Iran	Irak	Syrien	Libanon	Turkiet	Etiopien
<i>Män</i>											
Genomsnittlig nettoomsättning	100	85	101	91	140	134	130	142	183	184	113
Genomsnittligt rörelseresultat	32	28	30	25	31	24	20	24	25	34	31
<i>Kvinnor</i>											
Genomsnittlig nettoomsättning	66	61	65	61	105	97	158	126	116	138	118
Genomsnittligt rörelseresultat	24	19	24	17	29	15	14	18	17	26	35

Källa: Egna beräkningar.

Tabell 4

Nettoomsättning och rörelseresultat för företag 2007 indelade efter födelseland (i tusental kr)

Det kan också konstateras att företag drivna av utomeuropeiska invandrare och företag drivna av infödda eller europeiska invandrare skiljer sig åt även beträffande nettoomsättningens storlek och rörelsens resultat. Vi har tidigare konstaterat att företag ägda av utomeuropeiska invandrare i genomsnitt anställer fler personer än företag ägda av infödda och företag ägda av europeiska invandrare. Nu kan vi även konstatera att dessa företag i genomsnitt har den högsta omsättningen men det framgår också att dessa företag, med undantag för företag ägda av personer från Turkiet, i genomsnitt har ett sämre rörelseresultat än företag ägda av infödda.

3. Avslutande diskussion

I denna artikel har vi studerat företagandet bland tio av Sveriges största invandrargrupper. Från politiskt håll har på senare år allt oftare framförts förhoppningar om att en ökad andel företagande bland invandrare ska bidra till att minska arbetslösheten i den invandrade befolkningen. Mot denna bakgrund har vi fokuserat på flera olika dimensioner av invandrades företagande. För det första studerar vi hur andelen företagande utvecklats sedan 1990-talets början. Därutöver har vi även kartlagt i vilka branscher invandrarna driver företag, hur många personer företagen anställer samt företagets omsättning och rörelseresultat. Vi har presenterat ett antal resultat vilka torde vara av intresse i den politiska debatten om integrationen av invandrare och invandrades företagande.

Vi har funnit att andelen företagare ökat kraftigt, och i många fall fördubblats, bland utomeuropeiska invandrare sedan 1990-talets början. Det är väl känt att utomeuropeiska invandrare har haft det besvärligt på arbetsmarknaden under denna period och det är därför högst rimligt att tro att den ökade andelen egenföretagande i dessa grupper är framtvingat av brist på alternativ, dvs av arbetslöshet och/eller låga inkomster.

Vidare har vi funnit att utomeuropeiska invandras företagande i många avseenden skiljer sig jämfört med inföddas och europeiska invandras företagande. Exempelvis är utomeuropeiska invandrare i mycket större utsträckning än infödda och europeiska invandrare företagare i tjänstesektorer såsom handel, hotell och restaurang. En förklaring till varför utomeuropeiska invandrare väljer att starta företag i dessa branscher skulle kunna vara att de har svårigheter att få tillgång till finansiellt kapital och därför söker sig till branscher vilka inte kräver tillgång till finansiellt kapital i samma utsträckning, t ex bygg- eller tillverkningssektorn.

Vi har också konstaterat att företag som ägs av utomeuropeiska invandrare anställer fler personer än företag som ägs av infödda eller europeiska invandrare. Detta skulle kunna bero på att utomeuropeiska invandrare är aktiva i mer arbetsintensiva branscher än infödda och europeiska invandrare. Det är inte orimligt att anta att företagare med utomeuropeisk bakgrund anställer andra utomeuropeiska invandrare. Detta pekar alltså mot att en ökad andel företagare med utomeuropisk bakgrund skulle vara ett effektivt sätt att minska arbetslösheten bland utomeuropeiska invandrare men vår studie har inte gett något svar på frågan om vem som anställs i invandrarföretagen. Detta är en central fråga för framtida forskning.

Slutligen har vi även funnit att trots att företag ägda av utomeuropeiska invandrare har fler anställda och högre omsättning än företag som ägs av infödda och europeiska invandrare så gör dessa företag i genomsnitt ett sämre rörelseresultat. Det verkar alltså som att det trots allt finns någon form av hinder för ett framgångsrikt invandrarföretagande som inte kunnat identifieras i denna artikel. Mot detta faktum och att invandrarföretagare ofta söker sig till branscher vilka kräver relativt liten mängd finansiellt kapital menar vi att framtida forskning rörande invandras företagande bör fokusera på huruvida invandrare har samma möjligheter som infödda att få tillgång till finansiellt kapital samt på i vilken utsträckning invandrarföretagare diskrimineras av kunder.

REFERENSER

Andersson, L och M Hammarstedt (2010), "Intergenerational Transmissions in Immigrant Self-employment: Evidence from Three Generations", *Small Business Economics*, vol 34, s 261-276.

Andersson, L och M Hammarstedt (2011a), "Transmission of Self-employment across Immigrant Generations: The Importance of Ethnic Background and Gender", *Review of Economics of the Household*, under utgivning.

Andersson, L och M Hammarstedt (2011b), "Ethnic Enclaves, Networks and Self-employment among Middle Eastern Immigrants in Sweden", manuskript, Linnéuniversitetet, Växjö.

Andersson, P (2006), *Four Essays on Self-em-*

ployment, doktorsavhandling i nationalekonomi, Institutet för social forskning (SOFI), Stockholms universitet.

Andersson-Joona, P (2010), "Exits from Self-employment: Is there a Native-immigrant Difference in Sweden?", *International Migration Review*, vol 44, s 539-559.

Borjas, G J (1986), "The Self-employment Experience of Immigrants", *Journal of Human Resources*, vol 21, s 487-506.

Clark, K och S Drinkwater (2000), "Pushed out or Pulled in? Self-employment among Ethnic Minorities in England and Wales", *Labour Economics*, vol 7, s 603-628.

Clark, K och S Drinkwater (2002), "Enclaves, Neighbourhood Effects and Employment

Outcomes: Ethnic Minorities in England and Wales”, *Journal of Population Economics*, vol 15, s 5-29.

Constant, A och K F Zimmermann (2006), ”The Making of Entrepreneurs in Germany: Are Immigrants and Natives Alike?”, *Small Business Economics*, vol 26, s 279-300.

Fairlie, R W (1999), ”The Absence of the African-American Owned Businesses: An Analysis of the Dynamics of Self-employment”, *Journal of Labor Economics*, vol 17, s 80-108.

Fairlie, R W och B D Meyer (1996), ”Ethnic and Racial Self-employment Differences and Possible Explanations”, *Journal of Human Resources*, vol 31, s 757-793.

Hammarstedt, M (2001a), ”Immigrant Self-employment in Sweden – Its Variation and Some Possible Determinants”, *Entrepreneurship and Regional Development*, vol 13, s 147-161.

Hammarstedt, M (2001b), *Making a Living in*

a New Country, doktorsavhandling i nationalekonomi, Växjö universitet.

Hammarstedt, M (2004), ”Self-employment among Immigrants in Sweden – An Analysis of Intragroup Differences”, *Small Business Economics*, vol 23, s 115-126.

Hammarstedt, M (2006), ”The Predicted Earnings Differential and Immigrant Self-Employment in Sweden”, *Applied Economics*, vol 38, s 619-630.

Hammarstedt, M och G Shukur (2009), ”Testing the Home-country Self-employment Hypothesis on Immigrants in Sweden”, *Applied Economics Letters*, vol 16, s 745-748.

Le, A T (2000), ”The Determinants of Immigrant Self-employment in Australia”, *International Migration Review*, vol 34, s 183-214.

Yuengert, A M (1995), ”Testing Hypotheses of Immigrant Self-employment”, *Journal of Human Resources*, vol 30, s 194-204.